

РЕПУТАЦИОННИ ЩЕТИ ЗА ГЕРБ ОТ СКАНДАЛА С АПАРТАМЕНТИТЕ И ПАРИТЕТ В ЕЛЕКТОРАЛНИТЕ НАГЛАСИ ЗА ЕВРОВОТА

Мониторинг на обществените нагласи:
март 2019

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч
Период на провеждане	22- 26 март 2019г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1011 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана двустепенна извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

Регулярното национално представително проучване на обществените нагласи (22-26 март 2019г.) на агенция Алфа Рисърч, което съвпадна по време с разкритията за придобити от властимащи на различни позиции евтини апартаменти и подадените в тази връзка оставки, регистрира **съществени щети върху образа и доверието към ГЕРБ** във важен политически момент – два месеца преди изборите за Европейски парламент.

По отношение на конкретния казус: На първо място, началните реакции на гражданите, измерени в хода на развитието на скандала, са твърде остри – 10.3% са на мнение, че няма проблем в придобиването на апартаментите, това е предизборна атака от страна на опозицията. Според 66.6 на сто обаче това е злоупотреба с влияние на хора във властта. Почти всеки втори от симпатизантите на ГЕРБ (47.3%) също споделя това мнение. На второ място, извън конкретната ситуация, в по-общ политически план чувствително ерозира образът на ГЕРБ по отношение на заявката за решителна борба срещу корупцията, с която дойде на власт през 2009г. Към момента едва 12.8% от българите са убедени, че ГЕРБ е партията, която води по-принципна битка в тази посока. За БСП така мислят 11.3% от анкетираните. 7.4 на сто са на мнение, че истинската битка се води от „други политически сили“. Според преобладаващото мнозинство обаче (57.3%) никой не води решителна борба с корупцията в България. Доколко силна като интензитет и виталност е тази нагласа и дали тя ще окаже съществено влияние върху евровота, ще покаже хода на кампанията за предстоящите европейски избори.

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

По отношение на индикаторите за доверие в институции, политици, партии: Изследването не може да установи какъв е „приносът“ на последния скандал за отношението на гражданите към управлението (на фона на вече съществуващи проблеми като пререканията между партиите в малкия коалиционен партньор, опрощаването на дълговете на Главното Мюфтийство, промените в Изборния кодекс, протестите на различни професионални групи и пр.), но съдейки по динамиката на обществените нагласи, той вероятно е усилил вече съществуващи съмнения и като резултат – тегли надолу партия, правителство, премиер.

- Позитивното отношение към правителството спада с 4 пункта – от 17% на 13%, отрицателното нараства до 52%, като отлив на доверие е налице дори сред вътрешния кръг симпатизанти на управляващите партии.

- Негативен е ефектът и върху персоналния рейтинг на премиера Б.Борисов (28% доверие срещу 43% недоверие).

- Сред министрите, с най-високо доверие продължава да се ползва Т.Дончев, следван от Е.Захаријева и К.Кралев. Позитивен индекс (превес на положителните над негативните мнения) имат също образователния министър Кр.Вълчев, на туризма Н.Ангелкова и на транспорта Р.Желязков.

- Народното събрание е „застинало“ на 8% одобрение, но неодобрението, резултат от проблемите с кворума и гласуваните спорни законови текстове, продължава да расте, достигайки 59%. Единствено председателят на парламента Цв. Караянчева успява да запази личен рейтинг. Тя се ползва с два и половина пъти по-високо одобрение спрямо Народното събрание (20% одобрение) и двойно по-ниско неодобрение (30%).

- Президентът Р.Радев възстановява част от загубеното през декември доверие и към края на месец март получава положителни оценки от 51% от българските граждани, срещу 15% отрицателни.

- След арестите на знакови фигури на икономическия „преход“ в България, за първи път от пет години е налице, макар и слаб ръст в доверието към прокуратурата и съда.

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

По отношение на доверието в партии и лидери и на електоралните нагласи за европейските избори: На фона на щетите, които понася ГЕРБ, преминаването на останалите партии към мобилизационна изборна вълна и туширането до известна степен на острите им публични пререкания, води до стабилизиране на техните позиции, макар и на по-ниски равнища, в сравнение с управляващите.

•Сред лидерите К. Нинова бележи ръст от 4 на сто, стигайки до 23%. С 3% увеличава рейтинга си Кр.Каракачанов, а В.Симеонов и В.Сидеров – с по 2%.

•Липсата на реални дебати по европейските теми и по позицията на България в тях, както и текущите скандали, имат за ефект силно ограничаване на желанието за участие в предстоящите избори. Към края на март, 35% от имащите право на глас българи твърдят, че със сигурност ще участват в изборите за Европейски парламент. Почти две трети се колебаят, или са твърдо убедени, че няма да гласуват.

•В резултат, след известно „откъсване“ на ГЕРБ пред БСП през февруари, към момента ножицата между двете политически сили плътно се затваря, като дистанцията между тях е в рамките на статистическата грешка. **Ако евроизборите бяха днес, 33.9% от гласуващите биха пуснали бюлетина за ГЕРБ-СДС срещу 33.4% за БСП.** ДПС събира 10.6% от потенциалния вот и е третата политическа сила, сигурен участник в Европейския парламент. Предвид твърдостта на ДПС избирателите, спад в активността ще увеличи тежестта на Движението и подобно на евровота от 2007г. би могло да ги постави в по-голяма близост до водещите ГЕРБ и БСП.

•Анализът сочи, че сближаването на позициите между ГЕРБ и БСП е резултат от три фактора: лек спад от около 1.5% на електоралната подкрепа за ГЕРБ спрямо февруари, отлив на желаещи да гласуват сред по-широката му електорална периферия (последната спада до 14% при средно 20-25 на сто на предишни избори), мобилизация на БСП и относително увеличаване на електоралната ѝ тежест при по-ниска избирателна активност. Формулата ГЕРБ-СДС привлича подкрепата на две трети от бившите избиратели на ГЕРБ и една четвърт от тези на Реформаторския блок. БСП успява да задържи над 80 на сто от гласувалите за нея преди две години.

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

- „Демократична България“ с вот от 5.1% е все още малко под бариерата от 5.88%, необходима за спечелването на мандат. Партиите от коалицията Обединени Патриоти, които в рамките на настоящото проучване са измервани поотделно, постигат следните резултати: ВМРО- 4.1%, НФСБ - 2.2%, Атака - 2.1% от решилите да гласуват. Така, като партия с най-голям шанс за излъчване на евродепутат се очертава ВМРО, но това ще зависи до голяма степен от способността ѝ да привлече част от вота на останалите националистически формации. Другите политически сили събират под два процента от действителните гласове.
- Ако тенденциите за паритет между водещите партии продължат, а други политически сили се окажат близки до прага за излъчване на евродепутати, изходът от предизборната надпревара може да се окаже силно повлиян от водачите на листи и способността им да добавят гласове към партийния вот.
- Въпреки че към момента кампанията за европейските избори изглежда като че ли изцяло изместена от междупартийното противопоставяне, пътят, който Европа ще поеме през следващите пет години не е безразличен за българските граждани. През последната седмица на март Брекзит не просто прикова общественото внимание на цяла Европа, но даде нов тласък на дебата за бъдещото развитие на ЕС. Макар много хора да смятат, че България не е пряко въввлечена в процеса, той оказва влияние и у нас. Сред българското общество доминира очакването за негативно влияние на Брекзит – върху самата Великобритания, върху ЕС като цяло и върху България, в частност. Тази обща оценка, заедно с факта, че всяко пето домакинство вижда пряк риск за себе си, защото има близки в Обединеното кралство, карат 54% от българите да се обявят категорично против напускането на Великобритания. Мнението, че тя трябва да напусне ЕС споделят 15%.

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

• Същевременно, несъстоялият се на 29-ти март развод между ЕС и Великобритания, консолидира проевропейската ориентация на българина. За 63% членството ни в ЕС е без алтернатива. На обратната позиция са едва 8%. Проблемите около Брекзит са пример за ползите от членството и мнозинството от 61% подкрепят позицията за повече взаимни остъпки между държавите в името на по-силен ЕС, срещу 39%, според които националните интереси трябва да бъдат твърдо отстоявани, дори с риск за отслабване на ЕС. Умерените, системни партии пък се припознават като способни да постигнат по-сплотен Европейски съюз и в съотношение 2:1 са предпочитани от българските избиратели пред популистките и противопоставящите се на политическия елит формации. Така, въпреки някои негативни настроения срещу конкретни решения на ЕС, като така нар. пакет „Мобилност“, например, потенциалният евроскептичен вот остава ограничен и без консолидираща го политическа сила в сравнение с други страни-членки.

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

Алфа Рисърч продължава да проследява общественото мнение по **актуални теми и предложения за нови политически решения**. През последния месец образованието отново влезе във фокуса на вниманието с предложенията за спиране помощите на родители, чиито деца не ходят на училище и въвеждане на задължителност на основното образование.

- Огромното мнозинство от 84% от пълнолетните жители на страната одобряват идеята за законово регламентиране на задължително основно образование вместо заложеното към момента в Конституцията училищно обучение до 16-годишна възраст. Зад предложението застават представители на всички социално-демографски слоеве.

- Подкрепено от мнозинството българи е и предложението за спиране на всички видове помощи на родители, чиито деца не посещават училище (65.8%). Въвеждането на санкция обаче среща и значим дял противници: 29% смятат, че отнемането на всички помощи би било в ущърб на детето, 5% - че помощите въобще не трябва да се обвързват с посещаването на училище. Притеснения, че подобна мярка би ощетила децата споделят хора в по-добро социално и материално положение от големите градски центрове. Категорични противници на мярката пък са представители на уязвимите социални групи.

- Подкрепата за подобни мерки е съпроводена с висока обществената чувствителност по тези въпроси. В случая, одобрението и за двете предложения поражда очаквания за прилагането на работещи норми, които не просто формално ще държат децата в училище, а ще им дадат качествено образование.

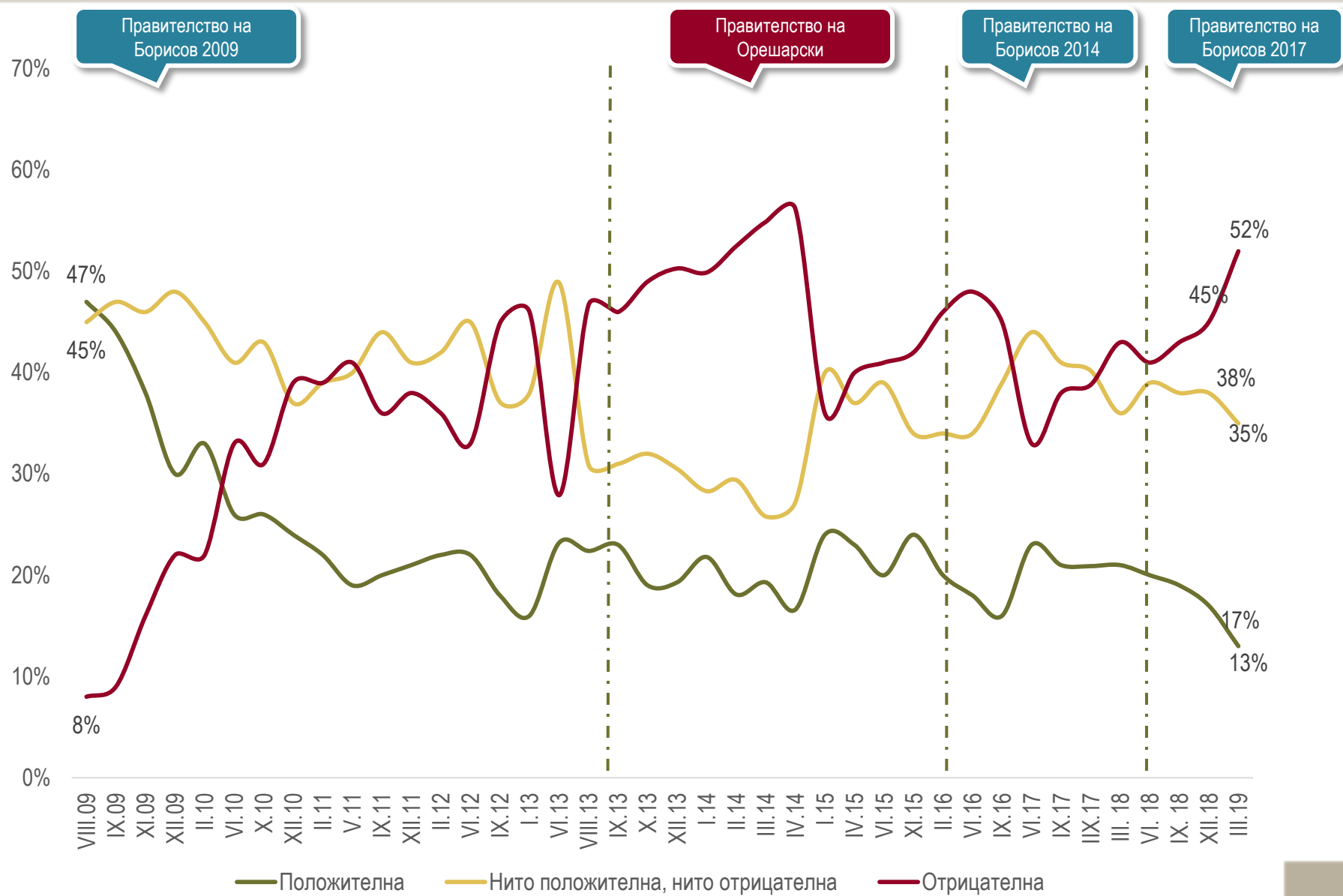
ДИНАМИКА В ДОВЕРИЕТО КЪМ ИНСТИТУЦИИТЕ: ДЕКЕМВРИ 2018 – МАРТ 2019

	Декември 2018			Март 2019	
					
Президент	47%	17%		51%	15%
Правителство	17%	45%		13%	52%
Министър-председател	30%	37%		28%	43%
Народно Събрание	8%	53%		8%	59%

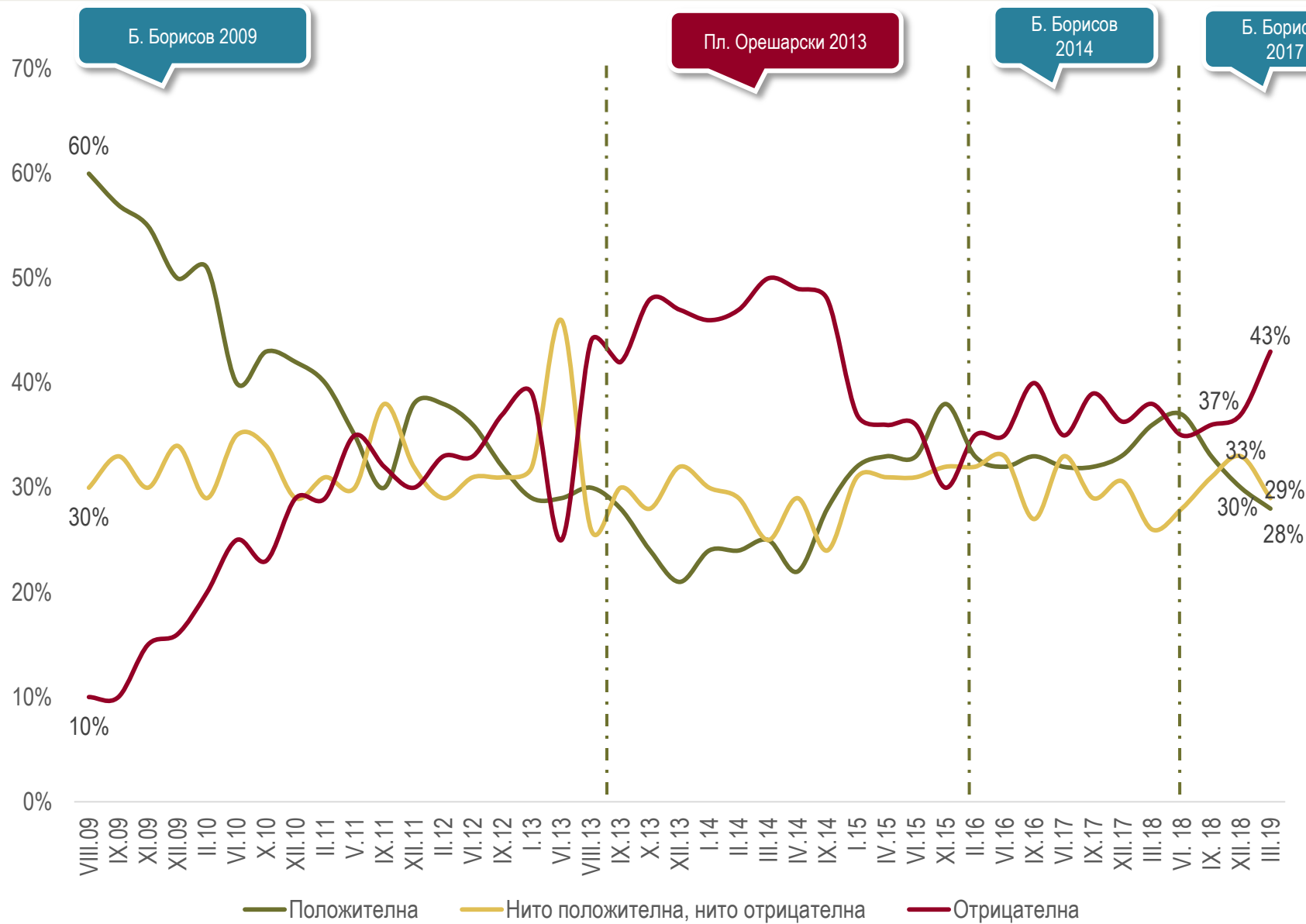

I. Оценка за дейността на правителството и министрите

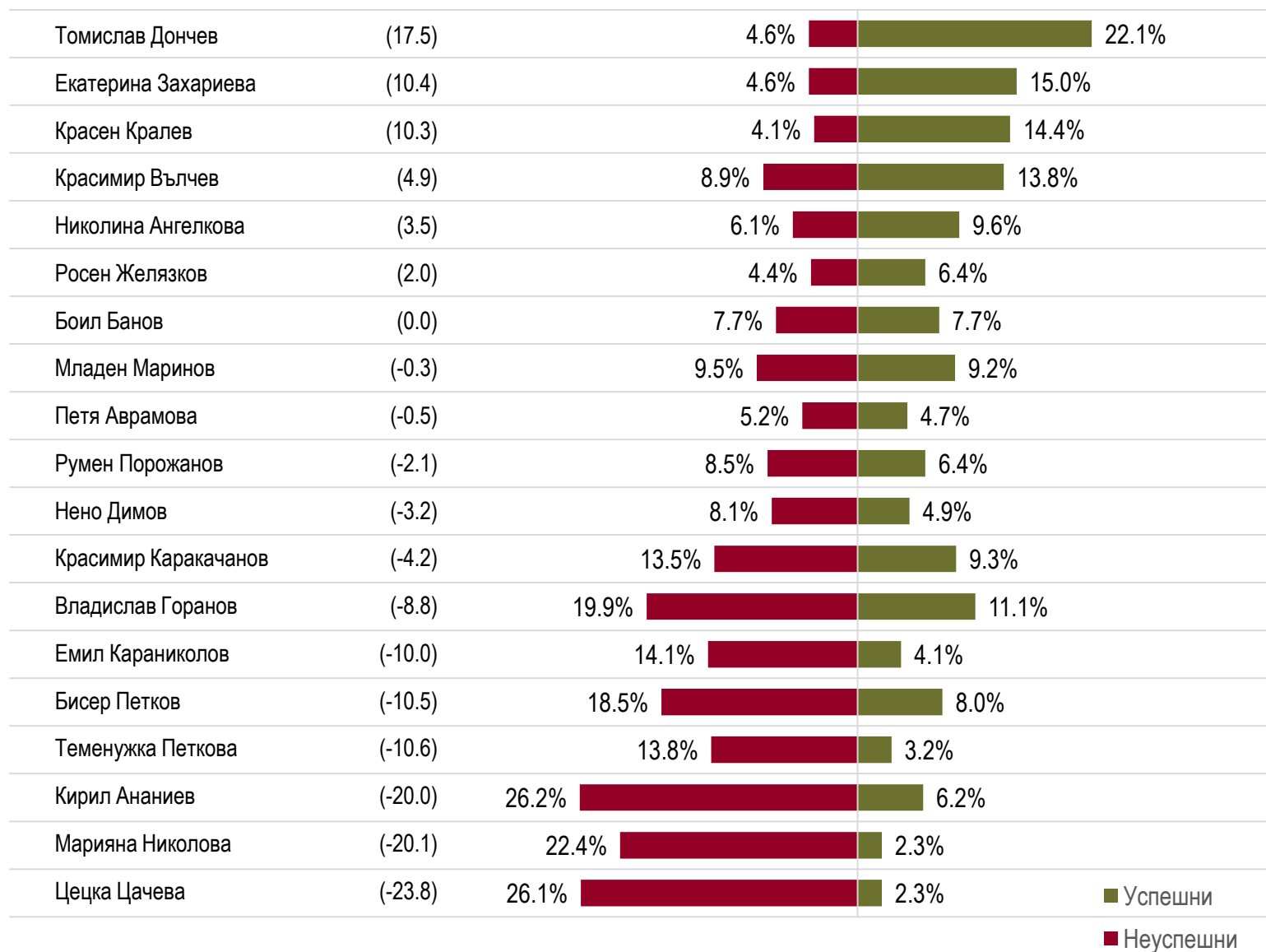
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

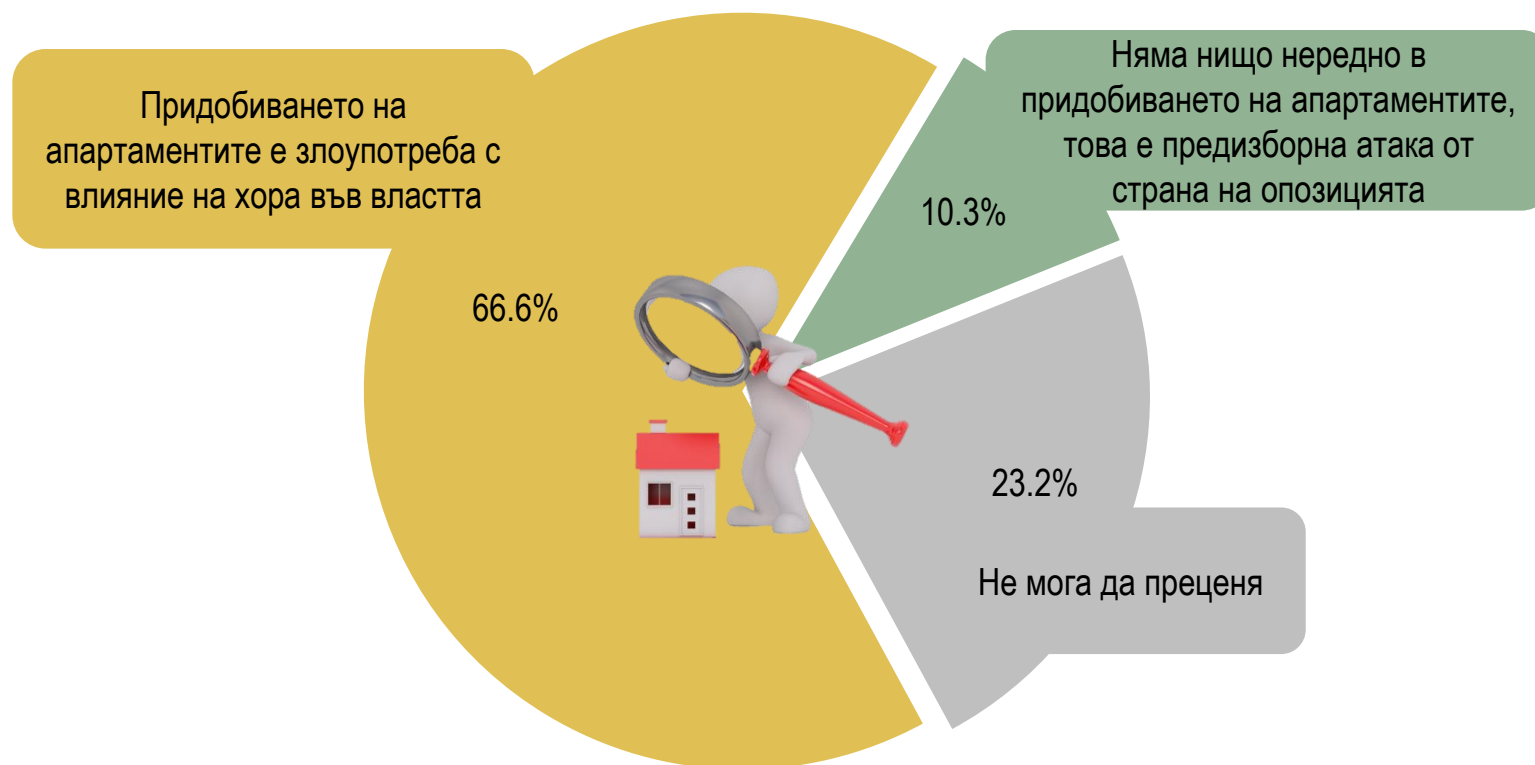
ИНДЕКС ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТРИТЕ

* Индексът за дейността на министрите се получава като разлика между дела на хората, които са ги определили като успешни и неуспешни. Интервюираните са имали възможност да посочат трима най-успешни и трима най-неуспешни министри.

ОЦЕНКА НА КАЗУСА ЗА ПРИДОБИВАНЕТО НА АПАРТАМЕНТИ ОТ ХОРА ВЪВ ВЛАСТТА НА РАЗЛИЧНИ ПОЗИЦИИ

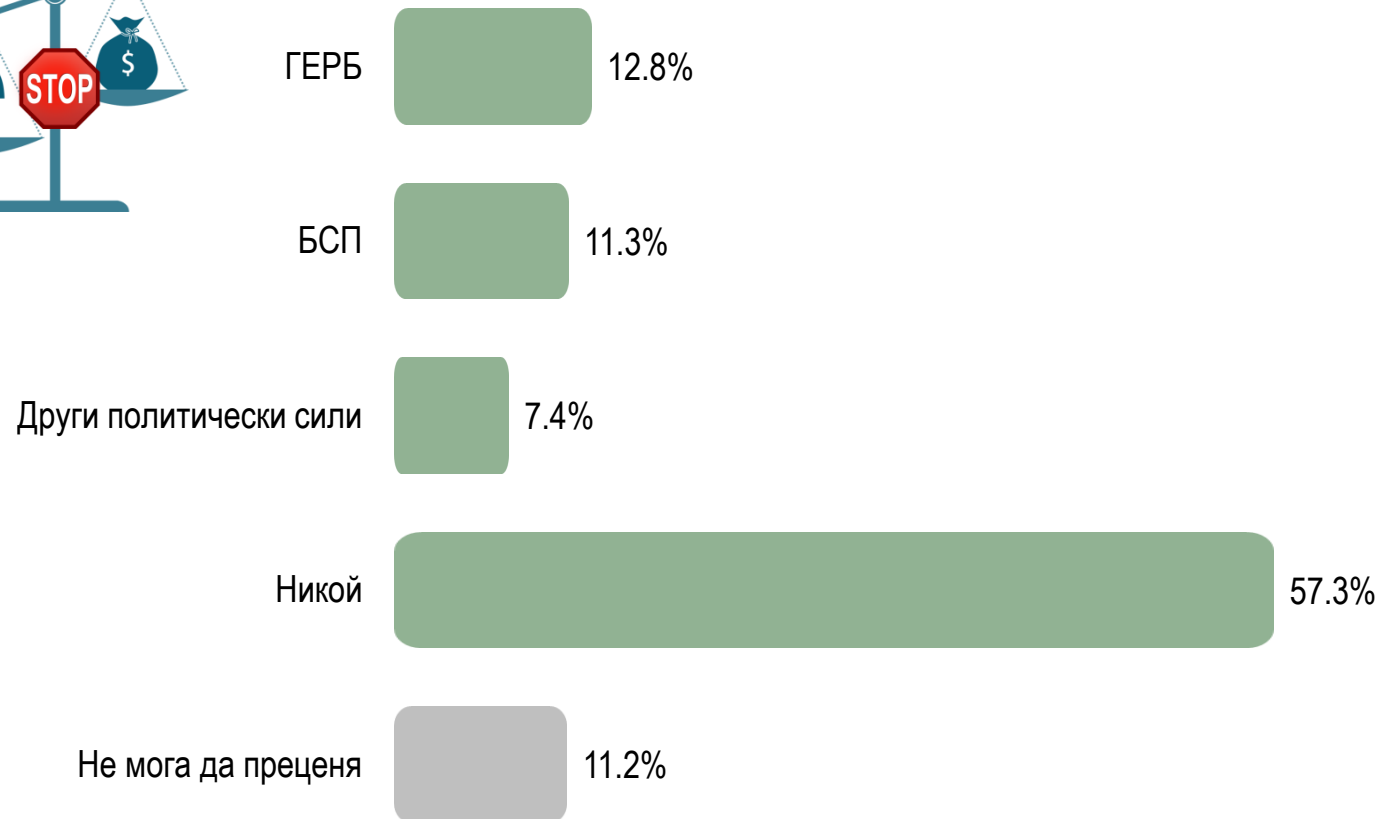
Тези дни бяха широко коментирани цените, на които хора във властта на различни позиции са закупили апартаменти. Кое от следните твърдения за този казус е най-близко до Вашето мнение?

ОЦЕНКА ЗА АНГАЖИРАНОСТТА НА ПОЛИТИЧЕСКИТЕ СИЛИ В БОРБАТА С КОРУПЦИЯТА

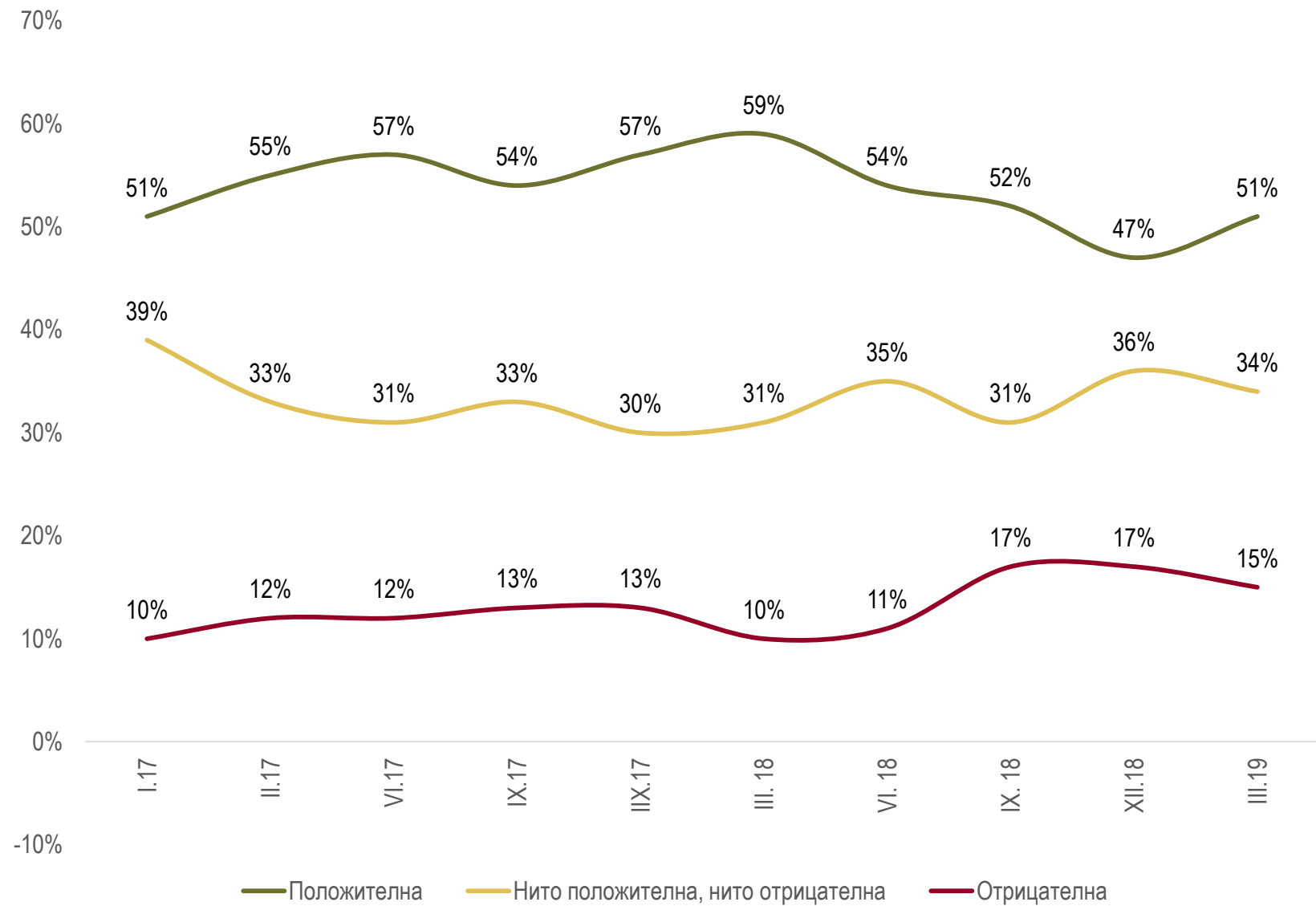

Според Вас, кой води по-принципна борба с корупцията?

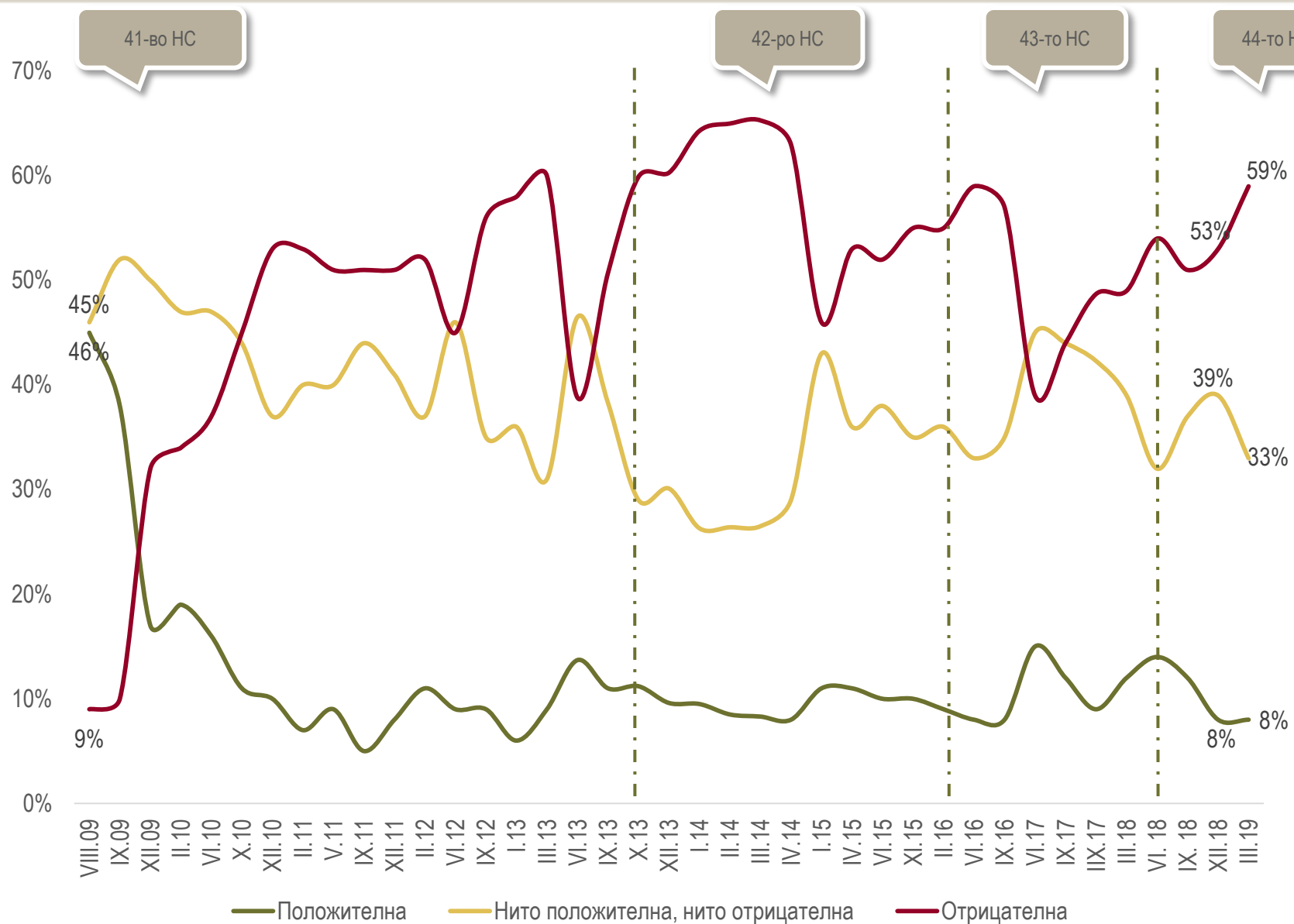

II. Доверие в институциите

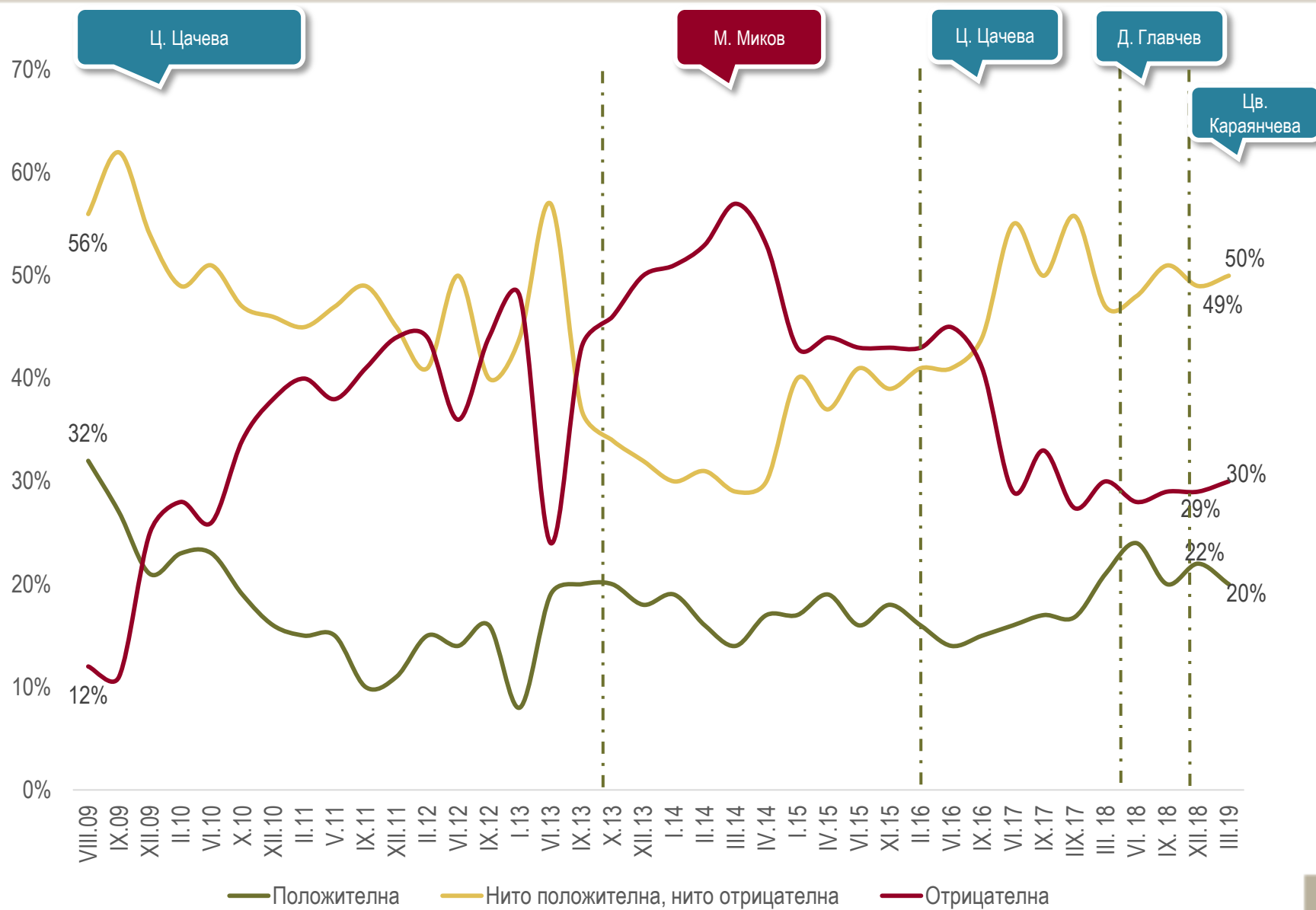
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕЗИДЕНТА РУМЕН РАДЕВ (%)

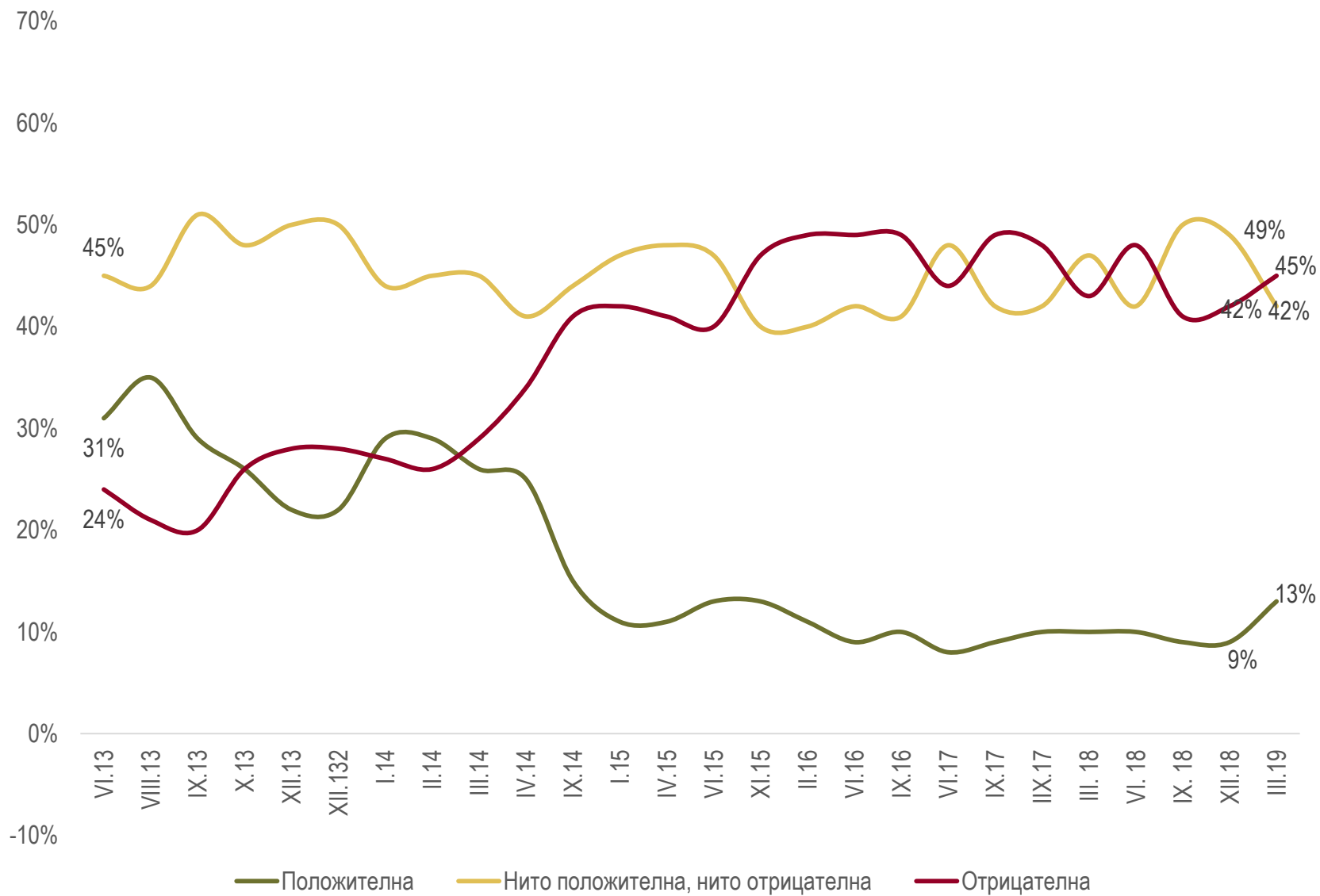
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА (%)

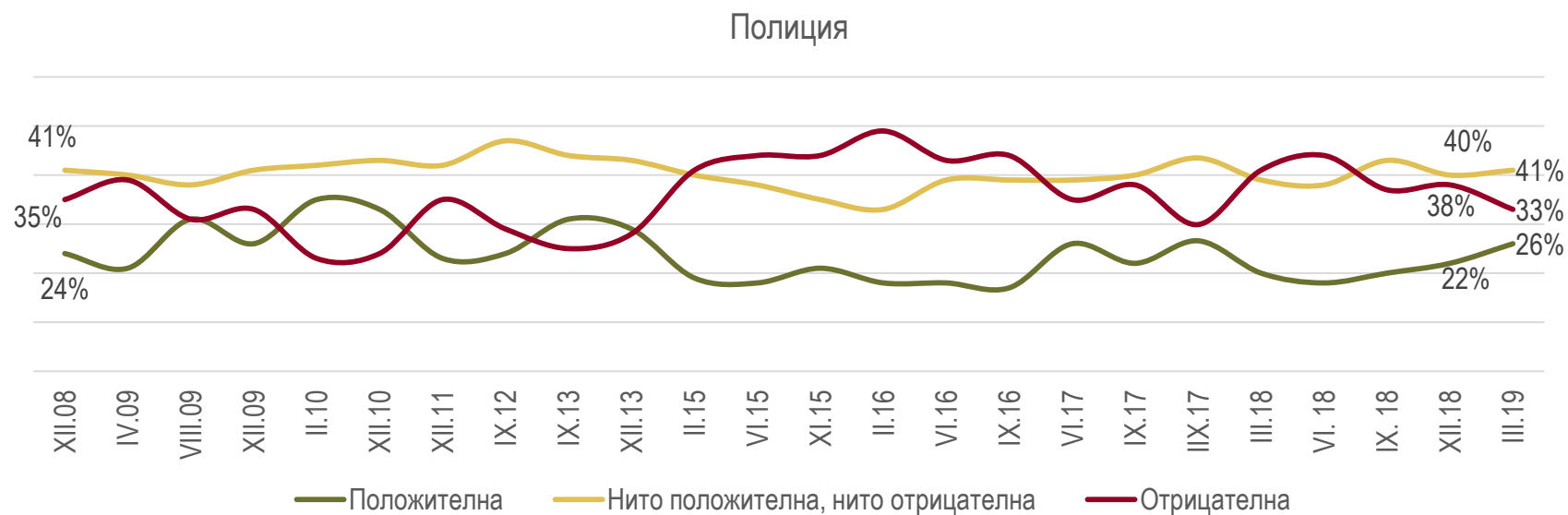
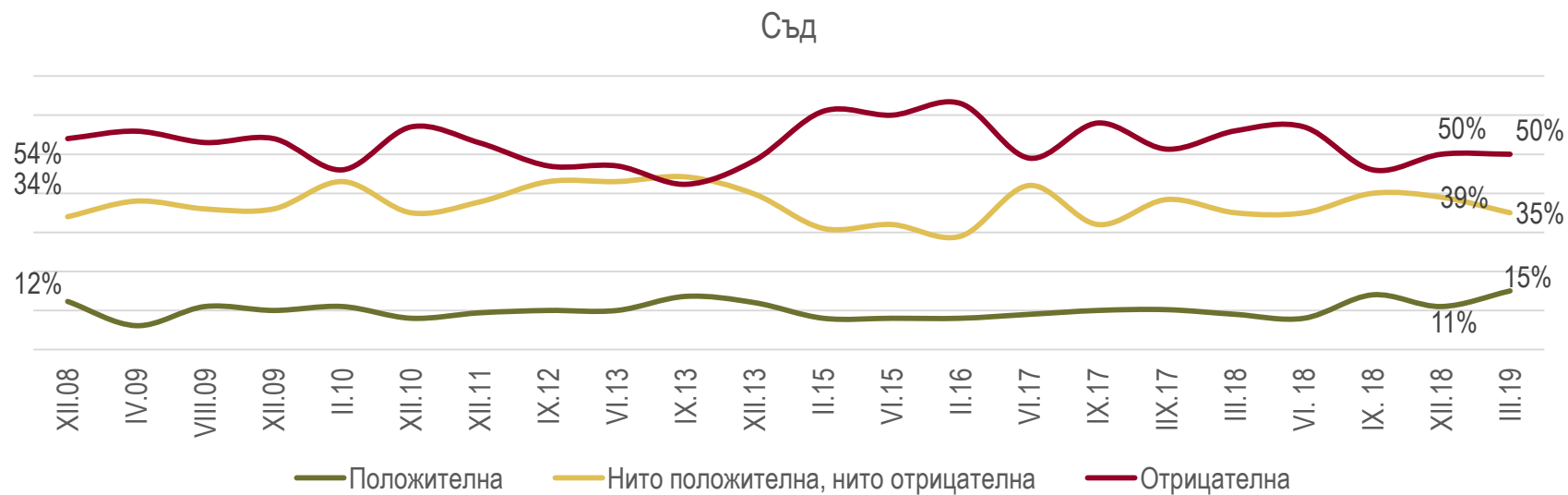
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПАРЛАМЕНТА

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪД, ПОЛИЦИЯ

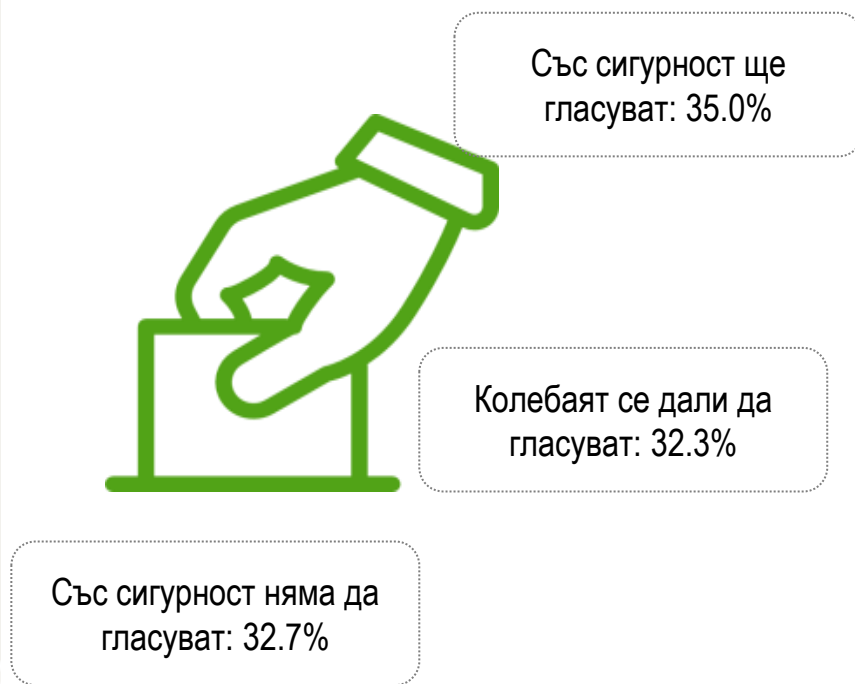
III. Политически и електорални нагласи

ДОВЕРИЕ В ЛИДЕРИ НА ПАРЛАМЕНТАРНО ПРЕДСТАВЕНИ ПАРТИИ

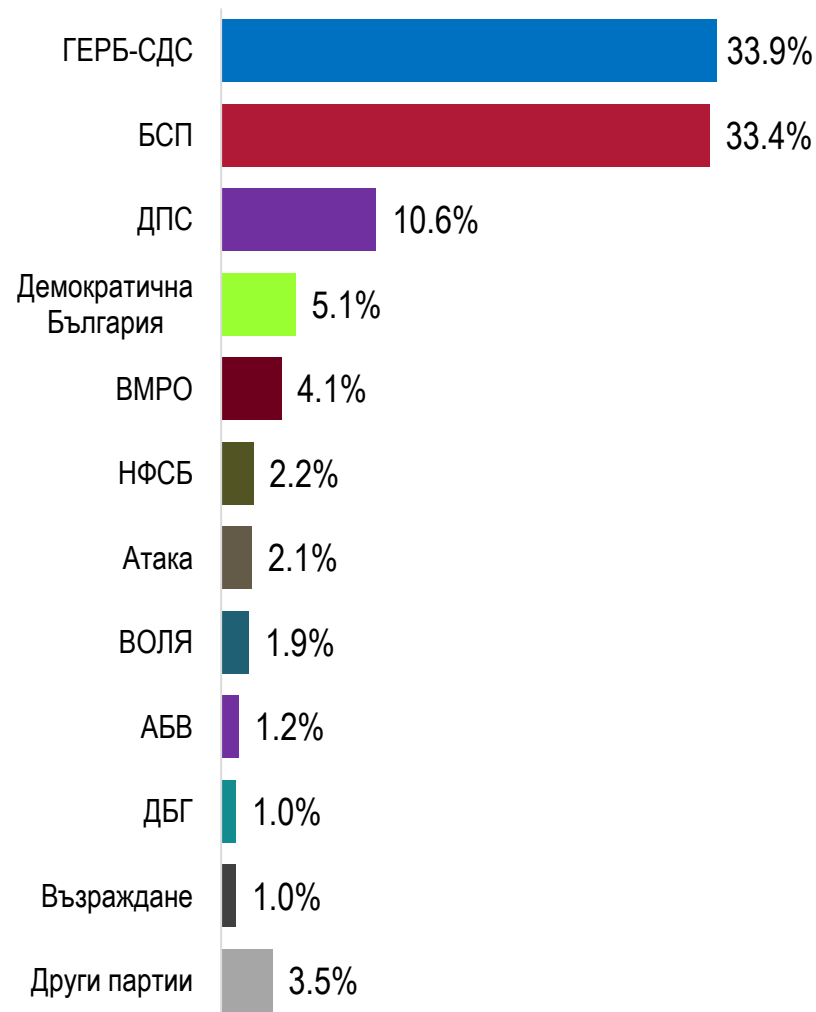
Рейтинг на доверие	I.15	IV.15	VI.15	XI.15	II.16	VI.16	IX.16	I.17	II.17	VI.17	IX.17	XII.17	III.18	VI.18	IX.18	XII.18	III.19
Бойко Борисов	32%	33.4%	33.2%	38.3%	33.4%	31.7%	32.6%	32.3%	31.9%	32.2%	32.0%	33.1%	35.6%	37.2%	32.8%	30.1%	28.5%
Корнелия Нинова	-	-	-	-	-	18.4%	18.5%	25.2%	25.3%	27.3%	24.4%	27.8%	26.4%	23.3%	22.2%	19.4%	23.3%
Красимир Каракачанов	13%	16.3%	16.7%	18.9%	17.5%	18.3%	20.0%	30.7%	26.4%	28.4%	29.1%	29.9%	29.8%	25.2%	23.4%	16.3%	19.6%
Веселин Марешки	-	-	-	-	-	-	-	24.3%	22.2%	18.1%	11.3%	11.8%	9.8%	11.1%	10.5%	13.8%	14.3%
Мустафа Карадайъ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.0%	6.9%	7.9%	6.9%	5.5%	5.4%	6.5%	8.5%
Валери Симеонов	11%	15.3%	15.9%	12.7%	12.3%	13.2%	13.4%	13.7%	9.8%	13.0%	13.9%	10.3%	11.4%	16.4%	11.1%	5.1%	7.8%
Волен Сидеров	8%	9.4%	9.5%	4.8%	4.5%	4.2%	4.5%	5.9%	5.3%	6.6%	5.4%	4.7%	6.4%	4.5%	5.5%	4.9%	7.0%

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ: ИЗБОРИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ (%)

НАМЕРЕНИЕ ЗА УЧАСТИЕ В ЕВРОИЗБОРИТЕ

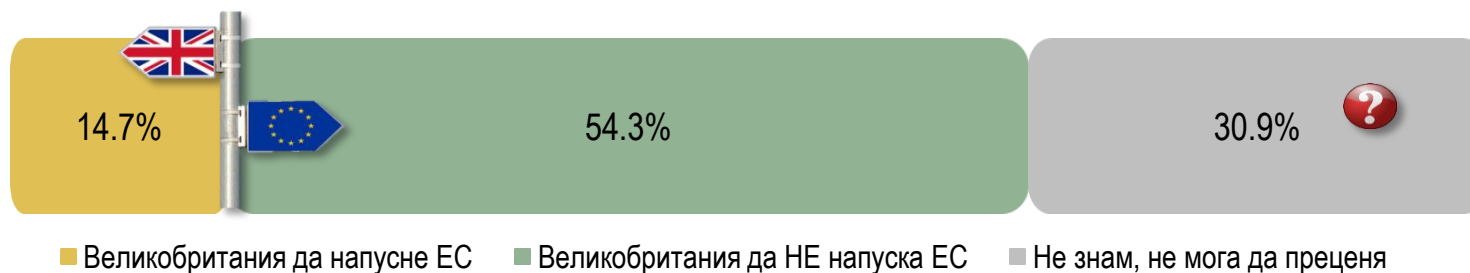

ПОДКРЕПА ЗА ПАРТИИ СРЕД РЕШИЛИТЕ ДА ГЛАСУВАТ В ЕВРОИЗБОРИТЕ

ОТНОШЕНИЕ КЪМ БРЕКЗИТ И РАЗВИТИЕТО НА ЕС

Вие лично, кой от следните варианти подкрепяте?

ПОДКРЕПА ЗА СИСТЕМНИ ПАРТИИ В КОНТЕКСТА НА ЕВРОИЗБОРИТЕ

Според Вас, има ли значение кои партии ще изпратят депутати в Европейския парламент?

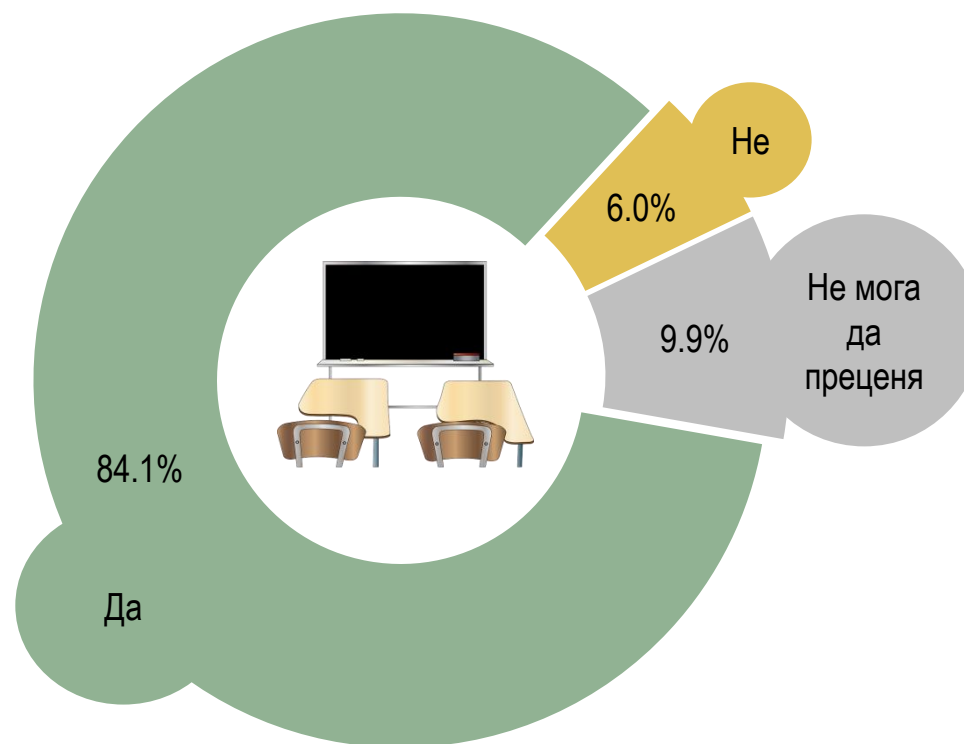

IV. Обществени нагласи по значими теми: Образование

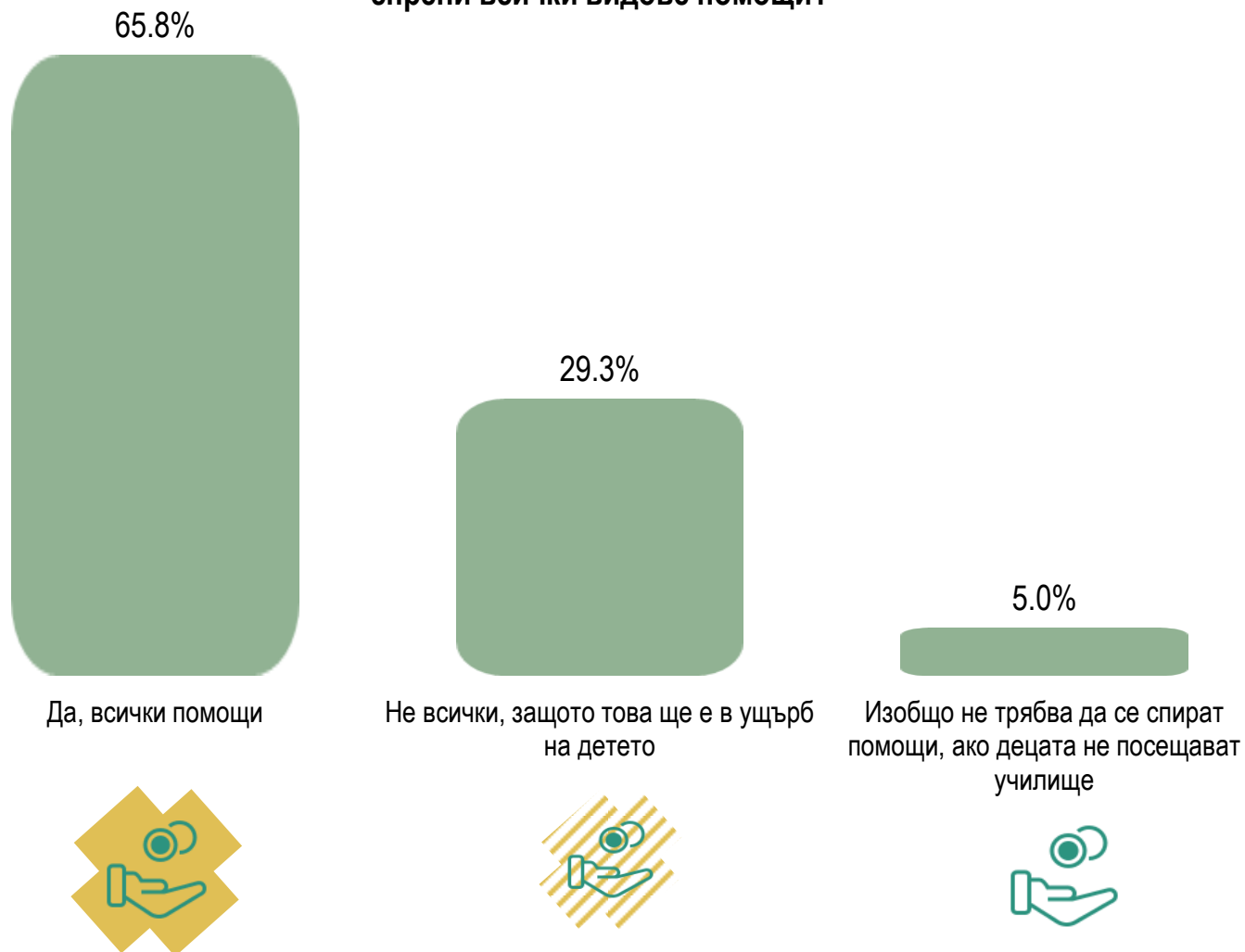
ОТНОШЕНИЕ КЪМ ИДЕЯТА ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНО

Трябва ли основното образование да стане задължително?

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ИДЕЯТА ЗА ПО-СИЛНО ОБВЪРЗВАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ ПОМОЩИ НА РОДИТЕЛИТЕ С ПОСЕЩЕНИЕТО НА УЧИЛИЩЕ ОТ ДЕЦАТА

Ако децата не посещават училище, трябва ли на родителите да бъдат спрени всички видове помощи?

Да, всички помощи

Не всички, защото това ще е в ущърб на детето

Изобщо не трябва да се спират помощи, ако децата не посещават училище

За контакти:
Alpha Research
България, София 1000,
ул. Искър 54

Тел.: +359 2 9836056
Факс: +359 2 9836168

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg